

Ecologisch advies en
onderzoek

Quickscan flora en fauna

Ringovenpark in Panningen

Opdrachtgever

Aveco de Bondt
Burgemeester van der
Borchstraat 2
7451 CH Holten

Opdrachtnemer

Ecosprong B.V.
Rondven 24
6026PX Maarheeze

Projectgegevens

Projectnummer	250137
Rapportnummer	QS_25137
Versie	1
Datum	24 oktober 2025

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1 Inleiding.....	6
2 Wettelijk kader: Omgevingswet	8
3 Beschrijving plangebied en te toetsen ontwikkeling.....	12
4 Onderzoeksmethode	14
5 Soortenbescherming.....	15
5.1 Broedvogels.....	15
5.2 Grondgebonden zoogdieren.....	20
5.3 Vleermuizen.....	25
5.4 Amfibieën	28
5.5 Reptielen	30
5.6 Vissen	31
5.7 Ongewervelden	32
5.8 Vaatplanten.....	33
6 Gebiedsbescherming	34
7 Houtopstanden.....	36
8 Zorgplicht	37
9 Conclusie	39
Geraadpleegde bronnen & literatuur	41
Bijlage I: Vrijstellingslijst per Provincie.....	42

Samenvatting

In opdracht van Aveco de Bondt heeft Ecosprong B.V. een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor het realiseren van een nieuw woon-zorgcomplex aan de Ringovenpark in Panningen (gemeente Peel en Maas, provincie Limburg). Er is geen sprake van sloopwerkzaamheden aan bebouwing of kap van bomen.

Om vast te stellen of met de ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten of beschermde gebieden (Omgevingswet en Natuurnetwerk Nederland) worden aangetast, is als eerste stap een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderstaand zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

Soortbescherming

Tabel 0.1: Samenvatting quickscan flora en fauna onderdeel soortbescherming. Bal staat voor besluit activiteiten leefomgeving.

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Overtreding	Bal	Vervolgstappen/Maatregelen
	Categorie 1	-	-	-	-
	Categorie 2	-	-	-	-
<i>Broedvogels</i>	Overige soorten: o.a. houtduif	Nestplaatsen in de bomen buiten het plangebied	Mogelijk	Artikel 11.37	Werkzaamheden nabij bomen (starten) buiten het broedseizoen of broedvogelcheck 5 dagen voor werkzaamheden laten uitvoeren door ecooloog
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	-	-	-	-	-
<i>Vleermuizen</i>	Diverse soorten	Foerageergebied in de omgeving	Mogelijk	Artikel 11.46	Uitstraling van verlichting naar de omgeving van het plangebied voorkomen
<i>Amfibieën</i>	-	-	-	-	-
<i>Reptielen</i>	-	-	-	-	-
<i>Vissen</i>	-	-	-	-	-
<i>Vlinders en libellen</i>	-	-	-	-	-
<i>Overige soorten</i>	-	-	-	-	-
<i>Vaatplanten</i>	-	-	-	-	-

Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming is gekeken of de toekomstige ontwikkelingen leiden tot negatieve effecten op natuurgebieden beschermd middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de Omgevingswet (Ow).

Tabel 0.2: Samenvatting quickscan flora en fauna onderdeel gebiedsbescherming.

Beschermd gebied	Gebied	Afstand tot plangebied	Mogelijk effect	Maatregelen/ vervolgstappen
Natura 2000-gebied	Deurnsche Peel & Mariapeel	6,6 km	-	-

NNL	-	1,8 km	-	-
Groenblauwe Mantel	-	1,5 km	-	-

Op basis van de afstand, de ligging in een bebouwde omgeving en de afwezigheid van een directe relatie / verbinding met een Natura 2000-gebied of NNN, zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden. De plannen leiden niet tot (significante) aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of van kernkwaliteiten van de NNN. Een omgevingsvergunning is dan ook niet nodig. Een 'nee-tenzij' toets in het kader van de NNN is niet nodig.

Het is echter zo dat het bevoegd gezag altijd een AERIUS calculatie kan eisen, ongeacht de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde gebieden.

Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Aanwezige bomen in de directe omgeving van het plangebied worden niet aangetast. Nadere toetsing is hierdoor niet nodig.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In het kader van de zorgplicht dienen ten behoeve van onderhavig project, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd;

- Werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd rustig en vanuit één zijde aanvangen.
- De werkzaamheden altijd naar een open einde uitvoeren, zodat dieren kunnen vluchten. Bij maaien in grotere gebieden geldt van binnen naar buiten werken.
- Dieren de ruimte en tijd geven het werkgebied zelfstandig te ontvluchten.
- Bij voorkeur dieren niet oppakken. Indien dit nodig is, dieren op een geschikte plek buiten het werkgebied zetten.
- Voorkom het doden van aanwezige dieren door deze een kans te geven om het werkgebied zelfstandig te verlaten. Indien deze niet zelfstandig het werkgebied (kunnen) verlaten, mogen deze opgepakt en verplaatst worden.
- Bij werkzaamheden in het donker (tussen zonsondergang tot zonsopkomst) zo min mogelijk verlichting gebruiken en deze zo min als mogelijk laten uitstralen. Licht dus richten op het werkgebied, niet daarbuiten.
- Voorkom uitstraling van verlichting in de periode van half maart t/m oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst naar de omgeving.
- Indien het gebruik van verlichting in deze periode niet te voorkomen is, dient vleermuisvriendelijke verlichting (roodkleurig) gebruikt te worden of dient gebruik gemaakt te worden van armaturen die uitstraling naar buiten het werkterrein voorkomen.

De voorgenomen plannen leiden niet nadelige gevolgen voor Rode Lijst soorten. Aanvullende maatregelen voor Rode Lijst soorten zijn niet nodig.

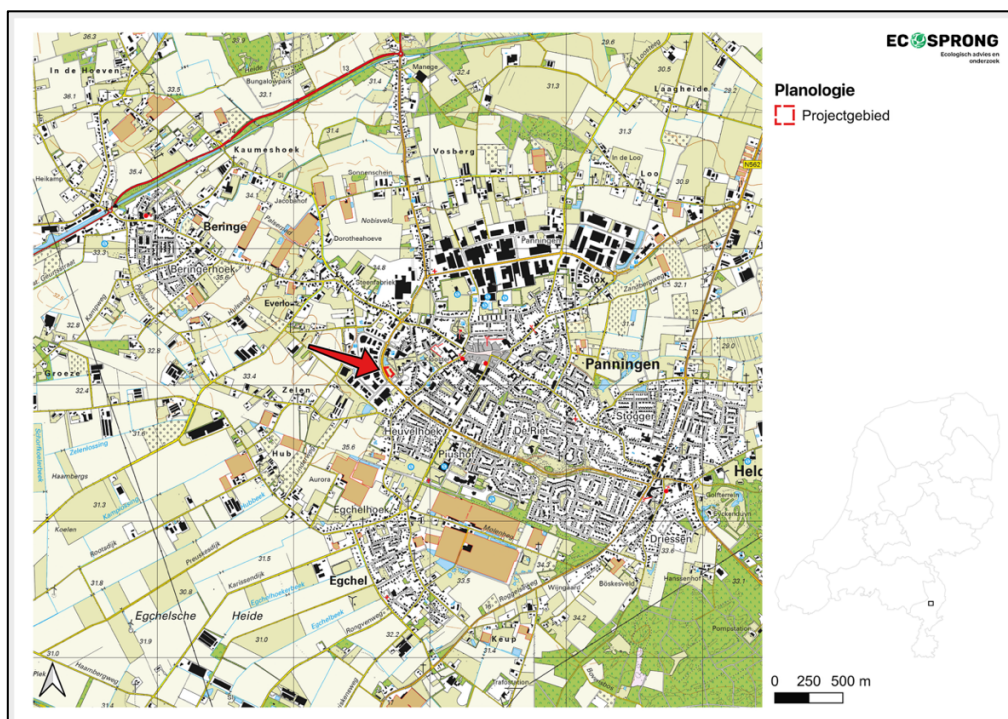
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Aveco de Bondt heeft Ecosprong een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de realisatie van een woon-zorg complex aan de Ringovenpark te Panningen (gemeente Peel en Maas, provincie Limburg). In december 2023 is reeds een quickscan uitgevoerd door Ecosprong (Nijs, 2023). Voorliggend rapport betreft een actualisatie van de rapportage uit 2023 naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Een actualisatie van het veldbezoek wordt niet noodzakelijk geacht, aangezien de omstandigheden in het plangebied ongewijzigd zijn gebleven. De literatuurstudie is wel geactualiseerd, zodat de meest recente gegevens in de beoordeling zijn meegenomen. In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Voorafgaand aan realisatie van een beoogde ontwikkeling, bestemmingsplanwijziging of activiteit dient te worden nagegaan of binnen en in de nabijheid van het plangebied streng beschermde plant- en diersoorten en/of natuurgebieden aanwezig zijn en of deze worden aangetast. De eerste stap om de aanwezigheid te bepalen is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna.

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Omgevingswet (Ow) en het Natuurnetwerk Nederland, de raakvlakken en mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op soortenbescherming, gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en op houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten, houtopstanden en/of natuurgebieden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek en/of een omgevingsvergunning.

Afbeelding 1.1: Topografische ligging van het plangebied.

1.2 Doel van dit rapport

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van beschermde gebieden, houtopstanden en (mogelijk aanwezige) flora en fauna in (de omgeving van) het plangebied;
- bepalen wat de effecten van de voorgenomen plannen zijn op beschermde natuurgebieden, houtopstanden en flora en fauna in (de omgeving van) het plangebied;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna, beschermde gebieden en/of houtopstanden als gevolg van de voorgenomen plannen te verwachten zijn, wordt bepaald of nader onderzoek, aanvullende maatregelen en/of een omgevingsvergunning nodig is/zijn.

Houdbaarheid

De quickscan flora en fauna onderzoekt of beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen op basis van habitat en verspreidingsgegevens. Echter verandert de omgeving en de verspreiding van soorten continu. Om die reden wordt de houdbaarheid van een quickscan flora en fauna gesteld op 3 jaar na het veldbezoek, mits er in de directe omgeving geen ingrijpende ingrepen plaatsvinden. Ingrijpende veranderingen in of rond het plangebied kunnen immers het voorkomen van soorten binnen het plangebied beïnvloeden. Aangezien de omstandigheden in en rondom het plangebied ongewijzigd zijn gebleven, er geen ingrijpende ontwikkelingen in de directe omgeving hebben plaatsgevonden en er een actualisatie van het literatuuronderzoek heeft plaatsgevonden, kan worden gesteld dat de geldigheid van de eerder uitgevoerde quickscan verantwoord met een jaar kan worden verlengd, zodat voorliggende rapportage geldig is tot december 2027.

Het voor dit onderzoek uitgevoerde eenmalige veldbezoek heeft plaatsgevonden op 5 december 2023.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beknopt overzicht van het wettelijk kader. Hoofdstuk 3 geeft de aard van het plan en de ligging van het plangebied weer. De gehanteerde onderzoeksmethode wordt besproken in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 worden de resultaten en de effectenbeoordeling ten aanzien van beschermde soorten besproken. Hoofdstuk 6 gaat in op beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Hoofdstuk 7 behandelt het onderdeel houtopstanden. De resultaten en maatregelen ten aanzien van de algemene en specifieke zorgplicht worden in hoofdstuk 8 beschreven. Hoofdstuk 9 geeft de conclusie weer.

2 Wettelijk kader: Omgevingswet

De Omgevingswet (Ow) beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven met betrekking tot de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen activiteiten (ruimtelijke plannen en ingrepen) worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Op grond van de Omgevingswet is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. De Omgevingswet kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. In het besluit activiteiten leefomgeving is de vergunningsplicht opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor soorten vallende onder de verschillende beschermingsregimes (zie box 2.1). Voor de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld. In deze quickscan worden enkel soorten behandeld die niet op deze vrijstellingslijst staan. De vrijgestelde soorten zijn opgenomen in bijlage 1.

Box 2.1 Verbodsbepalingen Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn			
art 11.37	lid 1	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet , om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
Bal		a	het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
		b	het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
		c	het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
		d	het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
	3		Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn			
art 11.46	lid 1	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet , om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
Bal		a	het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
		b	het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;

	c	het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
	d	het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
	e	het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
Beschermingsregime andere soorten		
art 11.54 Bal	lid 1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet , om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
	a	het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX , onder A;
	b	het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
	c	het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX , onder B.
	2 a	het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 11.37 Bal) en in sommige gevallen ook buiten deze periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag onderscheid gemaakt tussen verschillende beschermingscategorieën: Beschermingscategorie 1: jaarrond beschermde nesten; categorie 2: vogelsoorten waarvan getoetst moet worden dat voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft; en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

2.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). In het besluit activiteiten leefomgeving is de vergunningsplicht opgenomen voor Natura 2000-activiteiten. Op grond van het Bal is een omgevingsvergunning nodig voor Natura 2000-activiteiten. Dit zijn handelingen waarbij, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Limburg (NNL)

Een belangrijke vorm van gebiedsbescherming in Limburg wordt gevormd door het Natuurnetwerk Limburg (NNL), de provinciale uitwerking van het Natuurnetwerk Nederland. In de Omgevingsverordening Limburg is vastgelegd welke gebieden tot het NNL behoren en welke wezenlijke kenmerken en waarden beschermd worden (art. 8.1 en 8.2). Voor deze gebieden geldt een 'nee, tenzij'-regime: nieuwe activiteiten of wijzigingen van bestaande activiteiten zijn niet toegestaan wanneer zij kunnen leiden tot aantasting van de kwaliteit, oppervlakte, samenhang of wezenlijke kenmerken van het NNL. Alleen wanneer sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven bestaan en negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en volledig gecompenseerd, kan een ontwikkeling toch doorgang vinden. Daarbij is compensatie alleen toelaatbaar als deze tijdig plaatsvindt en geen verlies oplevert van areaal, samenhang of kwaliteit van het netwerk.

Groenblauwe mantel

De voormalige zilvergroeene natuurzone en bronsgroene landschapszone zijn samengevoegd tot de groenblauwe mantel. Voor dit gebied geldt géén verbod, maar een motiveringsplicht. Bij nieuwe omgevingsplannen moet worden beschreven welke kernkwaliteiten aanwezig zijn, wat de betekenis van het gebied is als ecologische verbinding met het Natuurnetwerk Limburg en welke rol het vervult voor natuurdoeltypen, soorten en habitattypen in aangrenzende gebieden (zoals Natura 2000 en kalksteengroeven). Ook moet aandacht worden besteed aan de waarde voor waterhuishouding en waterberging. Het moet worden onderbouwd hoe met deze waarden rekening is gehouden, hoe kwaliteitsverlies wordt voorkomen en hoe eventuele negatieve effecten worden gecompenseerd.

2.3 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is onderdeel van de Omgevingswet. Voor activiteiten die invloed hebben op houtopstanden buiten bebouwingscontour houtkap gelden rijksregels. Bij het vellen hoort een herbeplantingsplicht. Deze gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden.

Binnen de Omgevingswet is een houtopstand gedefinieerd als: zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend'.

In de definitie van houtopstand in de Omgevingswet staat geen minimale omvang, in tegenstelling tot de definitie binnen de Wet natuurbescherming. Dus houtopstanden onder de 10 are of houtopstanden van maximaal 20 bomen in rijbeplanting vallen onder de Omgevingswet. Wel blijft het onder de Omgevingswet zo dat voor zo'n kleine omvang de rijksregels over het vellen en herbeplanten niet gelden.

Voordat een perceel bos, dat onder de houtopstanden valt, wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken én niet eerder dan 1 jaar vóór het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal).

Per provincie zijn er ook verschillende beleidsregels ten aanzien van houtopstanden vastgelegd in onder andere provinciale verordeningen en andere beleidsplannen. Deze maken niet direct deel uit van de Omgevingswet en worden dan ook niet getoetst. In sommige gemeenten volstaat een melding niet altijd en is een omgevingsvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven.

Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt.

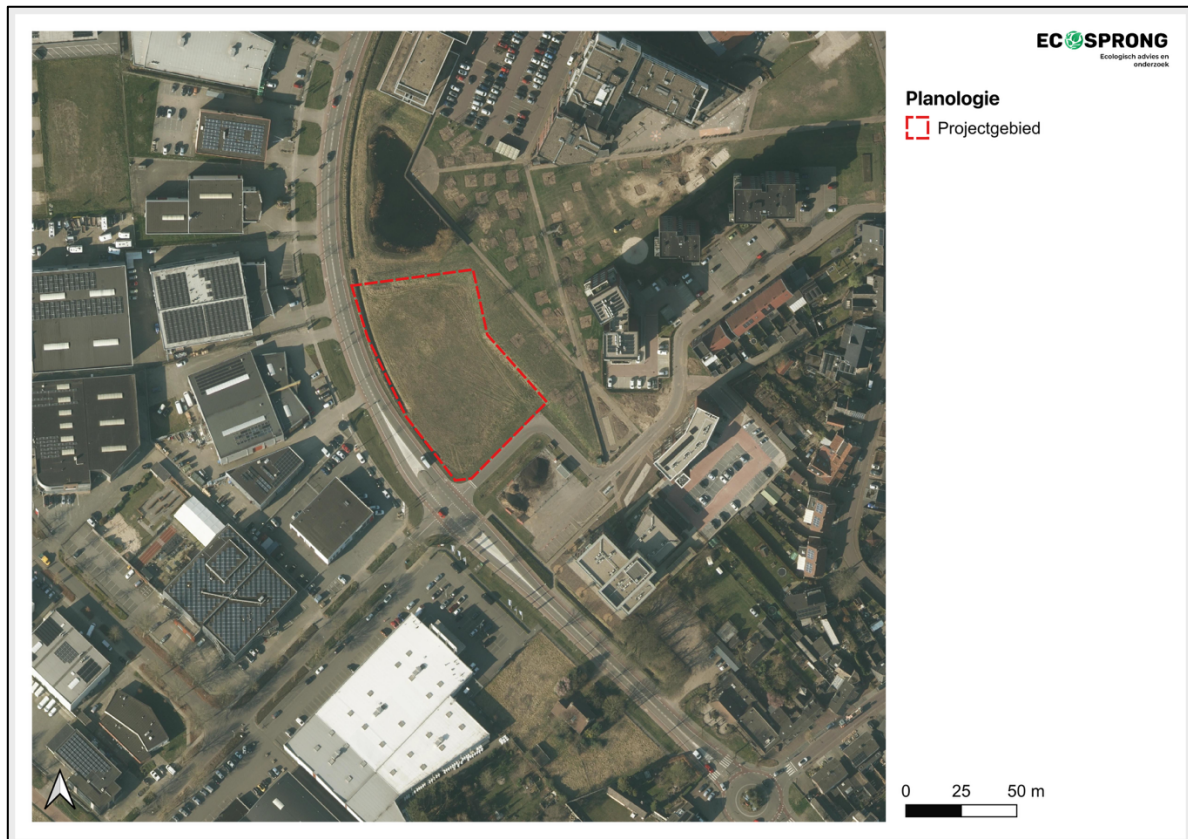
2.4 Specifiek zorgplicht

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is opgenomen dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun direct leefomgeving (artikel 11.6, 11.27 en 11.116 Bal).

Deze plicht omvat onder meer het onderzoek naar aanwijzingen van aanwezige soorten en hun belangrijke leefgebieden. Dit omvat onder andere inheemse vogelsoorten, bepaalde diersoorten genoemd in de habitatrichtlijn, nationaal beschermde soorten en soorten vermeld in de rode lijsten. Indien aanwijzingen worden gevonden, moet worden beoordeeld of nadelige gevolgen voor deze soorten en hun habitats kunnen worden uitgesloten. Zo niet, dan moeten passende preventieve of herstelmaatregelen worden genomen, met monitoring van de effecten tijdens en na de activiteit. Deze zorgplicht is van toepassing op alle in het wild levende soorten, ongeacht eventuele vrijstellingen of vergunningen, en omvat ook de bescherming van de leefomgeving van deze soorten, waaronder foerageergebieden en rustplaatsen.

3 Beschrijving plangebied en te toetsen ontwikkeling

Het plangebied ligt tussen de wegen J. F. Kennedylaan en Ringovenpark in, te Panningen (gemeente Peel en Maas, provincie Limburg). Afbeelding 3.1 geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Afbeelding 3.1: Luchtfoto met globale begrenzing plangebied.

3.1 Beschrijving terrein

Het plangebied bestaat uit een grasveld met langs de noord en oost randen een verhoogd talud. Het grasveld wordt extensief beheerd. Tussen de J. F. Kennedylaan en het plangebied loopt een smalle watergang. Direct ten noorden van het grasveld is een poel aanwezig. Het plangebied ligt tussen een bedrijventerrein en de bebouwde kom.

Om een globale indruk te geven van het plangebied zijn enkele impressiefoto's opgenomen in afbeelding 3.2.

Afbeelding 3.2: Impressiefoto's plangebied Panningen (Ecosprong, 2023)

3.2 Voorgenomen activiteit

Op het grasveld wordt een woon-zorgcomplex gerealiseerd. Hierbij vinden graafwerkzaamheden plaats. De nabijgelegen watergang blijft ongemoeid. Er worden geen bomen gekapt of gebouwen gesloopt.

4 Onderzoeksmethode

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de methoden gebruikt bij de quickscan flora en fauna voor het plangebied.

Literatuurstudie

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens. Geraadpleegde bronnen zijn opgenomen in het hoofdstuk 'Geraadpleegde bronnen & literatuur'. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

Tijdens de literatuurstudie is onder andere gebruikgemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) om een indruk te krijgen van mogelijk aanwezige flora en fauna soorten in de omgeving. Uitgangspunten bij het onttrekken van de data uit de NDFF zijn als volgt: (1) alle waarnemingen van onder de Omgevingswet beschermde soorten binnen en buiten het stedelijk gebied van Panningen en (2) de waarnemingen van de afgelopen 5 jaar, waarbij op basis van habitatkenmerken uiteindelijk bepaald wordt welke soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied. In 2025 is de gegevensuitvraag bij de NDFF opnieuw uitgevoerd, waarbij dezelfde uitgangspunten zijn gehanteerd.

Veldbezoek

Aanvullend op de literatuurstudie is een eenmalig veldbezoek op locatie uitgevoerd. Op 5 december 2023 heeft P. Nijs, ecooloog van Ecosprong B.V., het plangebied en de directe omgeving verkend. Het doel van deze veldverkenning is om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor mogelijk voorkomende beschermde soorten. Bij aanwezigheid van specifieke habitatkenmerken die belangrijk zijn voor specifieke soortgroepen is hier extra aandacht aan besteed tijdens het veldbezoek.

Een quickscan flora en fauna betreft een potentie-inschatting van mogelijk aanwezige beschermde soorten en betreft geen volledig onderzoek naar het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten. De quickscan geeft aan of nader onderzoek naar beschermde soorten noodzakelijk is naar aanleiding van de voorgenomen plannen. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn voor soortspecifiek onderzoek van verschillende soortgroepen, zoals jaarrond beschermde broedvogels, vleermuizen en reptielen, meerdere veldbezoeken noodzakelijk.

5 Soortenbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten van het onderdeel soortenbescherming van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Daarnaast wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van het Bal zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de soortenbescherming getoetst aan de ingrepen die gepland zijn. Hieruit volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen of het aanvragen van een omgevingsvergunning.

5.1 Broedvogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd op grond van artikel 11.37 Bal. Daarnaast zijn alle broedvogelnesten in Nederland gedurende het broedseizoen beschermd en in sommige gevallen ook buiten deze periode.

5.1.1 Resultaten

Tijdens het veldbezoek zijn zwarte kraaien aangetroffen. Er dient te worden opgemerkt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden. Hierdoor kunnen geen conclusies worden getrokken uit het ontbreken van specifieke soortwaarnemingen in het veld.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende beschermingscategorieën: jaarrond beschermde nesten categorie 1, jaarrond beschermde nesten categorie 2 en niet-jaarrond beschermde nesten. Op basis van habitat en verspreiding wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is voor broedvogelsoorten.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1)

Tabel 5.1. Jaarrond beschermde nesten (cat. 1) en een beschrijving van de habitat. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Cat.	In bebouwd gebied	Broedt in bomen	Broedt in/aan gebouwen	Habitat nestlocatie	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geslacht
<i>Aalscholver</i>	1	-	+	-	Meestal in bomen in moerasbos, maar ook op duinbodems (Waddeneilanden), kunstmatige eilanden, platforms of in hoogspanningsmasten.	Landelijk, minder in oosten	-	+	Nee
<i>Blauwe reiger</i>	1	+	+	-	Broedt in slordige kolonies in bomen, soms solitair. Voorkeur voor eilandjes in vijver of plas.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Boeren-zwaluw</i>	1	-	-	+	Broedt in boeren schuren en onder bruggen.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Boomvalk</i>	1	-	+	-	Broedt in oud kraaien- of eksterneest in allerlei typen bos.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Bosuil</i>	1	+	+	-	Loof- en naaldbos, stadsparken en groene woonwijken in boomholtes	Landelijk	-	+	Nee

<i>Gierzwaluw</i>	1	+	-	+	Broedt in gebouwen onder dakpannen en gaten in de muur.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Grote gele kwikstaart</i>	1	+	-	+	Broedt in een nis in de muur, onder een brug of boomwortels aan de oevers van beken en rivieren.	Oostelijk Nederland	-	+	Nee
<i>Havik</i>	1	-	+	-	Broedt hoog in de kroon in naald- en loofbossen.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Huismus</i>	1	+	-	+	Broedt in gebouwen onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Huiszwaluw</i>	1	+	-	+	Broedt in huizen van baksteen en beton, op rotswanden en onder bruggen.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Kerkuil</i>	1	+	-	+	Broedt in ruimtes in gebouwen en nestkasten in halfopen tot open cultuurlandschappen.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Kokmeeuw</i>	1	-	-	-	Kolonievogel. In binnenland aan zoet water (randen van plassen en meren, vennen, moerassen, graslanden) maar ook aan de kust (kwelders, lagunen, inlagen, duinen).	Landelijk, minder in zuidoosten	-	+	Nee
<i>Lepelaar</i>	1	-	+	-	Eilanden, duinvalleien en kwelders, in binnenland in moerassen met waterriet en natuurlijk waterpeil. Op de grond in rietvelden of op kwelders, kan ook in struiken en bomen.	Landelijk, minder in zuidoosten	-	+	Nee
<i>Oehoe</i>	1	-	-	-	Broedt op richels van bergen of steengroeves, soms oud nest van bijv. roofvogel, incidenteel op de grond in uiteenlopende leefgebieden.	Zuidoosten van Nederland	-	+	Nee
<i>Ooievaar</i>	1	+	+	+	Broedt in kunstmatige nestgelegenheden of zelfgemaakte nesten in bomen in extensief beheerde weilanden en uiterwaarden.	Midden-Nederland	-	+	Nee
<i>Raaf</i>	1	-	+	-	Broedt hoog in bomen of op afgelegen rotsige plekken.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Ransuil</i>	1	-	+	-	Broedt in oude kraaien- of eksternesten, variërend van agrarische gebieden tot open bos.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Rode wouw</i>	1	+	+	-	Broedt in kronen van hoge bomen. Halfopen, laag gelegen heuvelachtige bosrijke gebieden met landbouwgebieden met extensieve begrazing.	Landelijk m.u.v. westen	-	+	Nee
<i>Roek</i>	1	+	+	-	Broedt in vrijstaande, hoge groepen bomen langs snelwegen, treinsporen, kanalen of in dorpen in de buurt van graslanden.	Landelijk, m.u.v. de kustgebieden en Flevoland	-	+	Nee
<i>Slechtvalk</i>	1	+	+	+	Broedt op in nissen en op richels, oude nesten van roofvogels en kraaien, nestkasten, kantoorgebouwen, torens, op hoogspanningsmasten en soms op de grond.	Landelijk	-	+	Nee
<i>Steenuil</i>	1	+	+	+	Broedt in holtes van bomen en nissen van gebouwen of schuren in kleinschalige cultuurlandschappen met variatie.	Landelijk, m.u.v. de kustgebieden, Flevoland, Friesland en Groningen.	-	+	Nee
<i>Torenvalk</i>	1	-	+	-	Broedt in oude kraaiennesten. Open tot halfopen land met veel woelmuizen	Landelijk	-	+	Nee
<i>Visdief</i>	1	+	-	+	In kolonies op schaars begroeide (zand)platen, strandvlakten, kwelders, schorren, lage duintjes, duinvalleien. In het binnenland eilandjes, langs oevers, in moerassen, opgespoten terrein, grasland en platte daken (soms nestvlotjes).	Voornamelijk West-, Midden-, en Noord-Nederland	-	+	Nee

<i>Wespendief</i>	1	-	+	-	Broedt in nesten in de kruin van hoge bomen in loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes.	Voornamelijk Midden-, Oost- en Zuid-Nederland	-	+	Nee
<i>Zwarte wouw</i>	1	-	+	-	Broedt in nest in de kruin van een boom in laagland, van halfopen, bos- en waterrijke gebieden.	Enkele locaties in Nederland	-	+	Nee
<i>Zwartkopmeeuw</i>	1	-	-	-	Koloniebroeder. Vooral in kustmilieu (speciaal Delta), maar ook in binnenland. Biotoop: lage moeras-, duin- en kweldervegetatie, begroeide zandplaten, opgespoten terreinen. Nesten zijn kuultjes in een schaarsbegroeide ondergrond.	Voornamelijk Zuidwesten (Delta)	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1) door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

In gebouwen broedende vogels

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Hierdoor zijn nesten van in gebouw broedende vogels met een jaarrond beschermd nest uitgesloten. Daarnaast wordt geen groen verwijderd waardoor essentieel leefgebied van huismus niet aangetast wordt.

Roofvogels

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Nestlocaties van vogels met jaarrond beschermde nesten die in bomen nestelen, zoals uilen en roofvogels, zijn niet aanwezig. Verder zijn geen sporen (plukplaatsen, braakballen, mestsporen en ruiveren) van deze soorten aangetroffen. Een nestlocatie van een vogelsoort met een jaarrond beschermd nest is hiermee uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 2)

Tabel 5.2. Jaarrond beschermde nesten (cat. 5) en een beschrijving van de habitat. Vanwege de meer algemene verspreiding van deze soorten, is de verspreiding niet opgenomen in de tabel. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Cat.	In bebouwd gebied	Broedt in bomen	Broedt in/aan gebouwen	Habitat nestlocatie	Habitat	Geschikt
<i>Bruine kiekendief</i>	2	-	-	-	Rietmoeras, variërend van grote rietvelden tot smalle stroken langs bijv. vaarten. Soms in grote open landbouwgebieden in granen, luzerne enz. Fors nest van riet en takken, meestal boven ondiep water, soms op droge bodem.	-	Nee
<i>Bijeneter</i>	2	-	-	-	Broedt in gegraven nesttunnels langs steile wanden bij afgravingen of zandhopen nabij rivieren of plassen met steile oevers.	-	Nee
<i>Buidelmees</i>	2	-	+	-	Voorkeur voor hoge schietwilgen naast rietkragen. Overgang van ooi-bos naar rietland, ook in wilgen- of berkenstruweel bij (recreatie)plassen of zandopspuitingen. Opgehangen nest aan overhangende twijg van liefst wilg, meestal boven water aan oostkant boom. Buidelvormige nest.	-	Nee
<i>Buizerd</i>	2	-	+	-	Broedt in kruinen van hoge bomen vaak langs bosranden.	-	Nee
<i>Draaihals</i>	2	-	+	-	Broedt in holtes van andere spechten en ook nestkasten.	-	Nee

<i>Geelpootmeeuw</i>	2	-	-	+	Broedt in kolonies. Nest vaak in de buurt van of onder bosjes, ook wel op daken. Veelal tussen zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen en in dezelfde biotopen. Voornamelijk langs meren, kusten en rivieren.	-	Nee
<i>Gekraagde roodstaart</i>	2	+	+	-	Broedt in hopen en nissen in gevarieerde oude gemengde bossen met open plekken.	-	Nee
<i>Grauwe klauwier</i>	2	-	+	-	Broedt in grote struiken of kleine bomen, komen voor in kleinschalige gevarieerde landschappen.	-	Nee
<i>Grauwe vliegenvanger</i>	2	+	+	+	Broedt in scheuren of grote hopen in bomen, klimop, schuttingen en gebouwen in bossen, bosranden, parken, dorpen en boerenerven.	-	Nee
<i>Grote karekiet</i>	2	-	-	-	In riet boven water, overjarige halmen worden gebruikt bij de ophanging nest.	-	Nee
<i>Grutto</i>	2	-	-	-	Broedt in hoge vegetatie van grasland.	-	Nee
<i>Ijsvogel</i>	2	-	-	-	Broeden in tunnels in oevers, wanden of tussen wortels van bomen nabij wateren.	-	Nee
<i>Kleine mantelmeeuw</i>	2	+	-	+	Vrijwel uitsluitend in kustgebieden (tot enkele tientallen kilometers van kust), dieper landinwaarts zeldzaam. Biotoop: (vrij open) duinen, strandvlakten, kwelders, schorren, op dijken, op en bij gebouwen (ook midden in steden), opslagterreinen e.d.	-	Nee
<i>Kortsnavelboomkruiper</i>	2	+	+	-	Broedt in boomspelen en loszittend bast in oudere (gemengde) loofbossen met enige ondergroei.	-	Nee
<i>Kraanvogel</i>	2	-	-	-	In Nederland vrijwel alleen in uitgestrekt hoogveen, in aangrenzende delen van Duitsland ook op open plekken in natte (broek)bossen en moerasgebieden, soms in betrekkelijk kleine moerasjes in agrarisch cultuurland.	-	Nee
<i>Kuifmees</i>	2	-	+	-	Naaldbos, in het bijzonder dennenbos. Meestal in zelf uitgehakt hol in vermolmd hout, soms in dood deel van levende boom of nestkast.	-	Nee
<i>Matkop</i>	2	-	+	-	Vooraf hoge gronden, in bossen en natuurgebieden en in boerenland met houtwallen of singels. Hakken nestholte in zacht hout. Talrijkst in gebieden met veel berken, wilgen of rotte boomstronken: broekbos, heide met opslag en jonge loofbossen met een open structuur.	-	Nee
<i>Middelste bonte specht</i>	2	-	+	-	Vrij oude, veelal vrij open loofbossen, zowel hardhout- als zachthoutsoorten. Aanwezigheid bomen met ruwe stam (eik, linde, els, wilg, populier) en hoog aandeel dood staand hout vaak markant binnen broedbiotoop. Aangrenzende hoogstamboomgaarden of parken worden geregeld gebruikt, ook in bosjes van 2-3 hectare in halfopen landschap.	-	Nee
<i>Oeverloper</i>	2	-	-	-	Zoetwatermilieu langs stromende wateren (boven gemiddelde hoogwaterlinie), soms langs stilstaande wateren (afgravingen), op zandige of stenige oevers, zowel in open terrein of met enig bos (wilgen etc.). Nest verstopt op hoger liggende delen tussen opgaande kruiden, boomstronken of aanspoelsel.	-	Nee
<i>Oeverwaluw</i>	2	+	-	-	Broedt in zelf gegraven gangen in steile wanden in gebieden met grote open wateren en rivieren.	-	Nee
<i>Patrijs</i>	2	-	-	-	Open agrarisch landschap, overwegend bouwland en extensief hooiland. Bodemnest verstopt in dichte vegetatie, vaak in perceelranden of bermen.	-	Nee
<i>Pontische meeuw</i>	2	-	-	-	Nestelt veelal tussen Zilvermeeuwen en Kleine Mantelmeeuwen en in dezelfde biotopen. Bouwt nesten vaak in of onder struiken/lage begroeiing, waarbij zeegras (zostera) gebruikt wordt. Vooral IJsselmeergebied.	-	Nee
<i>Porseleinhoen</i>	2	-	-	-	Dichte vegetaties (riet, zeggen, grassen) in ondiep water op een (zelfgebouwde) verhoging iets boven het waterpeil.	-	Nee

<i>Ringmus</i>	2	-	+	-	Broedt in natuurlijke holtes, in schuren, onder dakpannen en in nestkasten. Soms aan de zijkant van nesten van ooievaars of buizerds.	-	Nee
<i>Roerdomp</i>	2	-	-	-	Broedt in dicht rietland gemaakt met (water)plantendelen, dicht bij de favoriete roeplek van een mannetje, nooit ver van open water. Het nest drijft soms op het water.	-	Nee
<i>Sperwer</i>	2	-	+	-	Broedt in dichte bossen, soms in struiken.	-	Nee
<i>Stormmeeuw</i>	2	+	+	+	Meestal kustgebieden (zandduinen), soms in binnenland. (vrij open) duinen, strandvlakten, kwelders, schorren, in steden op plekken als daken, plantenbakken of achter hekken van bedrijven; opslagterreinen e.d., en plaatselijk in akker- en grasland (o.a. Noordoostpolder). Soms op oude kraaien- en duivennesten in niet te hoge (dennen)bomen en op werkkranen.	-	Nee
<i>Waterspreeuw</i>	2	+	-	+	Slechts enkele broedgevallen bekend, waarvan het merendeel in Zuid-Limburg. Bij snelstromende beken met stroomversnellingen (ook stuwtes) en stenige ondergrond. Compact rond nest veelal aan bouwwerken, doorgaans boven (of achter) snelstromend water, soms in oevers; graag in nestkasten.	-	Nee
<i>Wulp</i>	2	-	-	-	Broedt nestkuiltje in de grond. Komt voor in heide- en hoogveengebieden, open duinen, laagveengebieden e.d.	-	Nee
<i>Zilvermeeuw</i>	2	+	-	+	Voornamelijk in kustgebieden (tot op enkele tientallen kilometers van kust), schaars dieper landinwaarts. Biotoop: (vrij open) duinen, strandvlakten, kwelders, schorren, op dijken, op en bij gebouwen (ook midden in steden), opslagterreinen en dergelijke.	-	Nee
<i>Zomertaling</i>	2				Drassige en moerassige gebieden met goede waterkwaliteit en veel water- en oeverplanten. Ook in graslandgebieden met veel hooiland en open water. Nest in dichte kruidenvegetatie of graspol.	-	Nee
<i>Zwarte mees</i>	2	+	+	-	Broedt in holen in bomen, nestkasten en muizengangen in naaldbossen.	-	Nee
<i>Zwarte specht</i>	2	-	+	-	Broedt in zelf gehakte holte in een dikke loofboom (beuk) in uitgestrekte naaldbossen met beukenlanen en percelen.	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 2) door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Niet-jaarrond beschermde nesten

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meerkoet), in een klein struikje (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (kauw). Deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest hebben met eieren en jongen.

Door de aanwezigheid van opgaande begroeiing in de directe omgeving zijn er broedmogelijkheden in de omgeving van het plangebied voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is.

5.1.2 Effectenbeoordeling

Binnen het plangebied zijn geen nestmogelijkheden voor broedvogels. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van broedvogels (met jaarrond beschermde nesten).

Algemene broedvogels

Door de aanwezigheid van bomen in de omgeving van het plangebied, zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, dat werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring.

Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden of te starten buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een broedvogel controle uiterlijk 5 dagen voor de werkzaamheden uitgevoerd te worden. Als tijdens de vrijgave nesten van vogels worden aangetroffen dienen de werkzaamheden nabij deze nesten uitgesteld te worden totdat de jongen het nest op eigen kracht hebben verlaten. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die actief in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart – eind juli, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur. Voor advies over de periode van het broedseizoen kan desgewenst een deskundige (ecoloog) worden geraadpleegd.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd, dit kan zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn, dan wel op grond van artikel 11.46 en artikel 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten). Voor sommige nationaal beschermde soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, zie bijlage I.

5.2.1 Resultaten

De grondgebonden zoogdieren zijn onderverdeeld in soortgroep marterachtigen, knaagdieren en haasachtigen, insecteneters, roofdieren, evenhoevige en zeezoogdieren. Op basis van habitat en verspreiding wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is voor grondgebonden zoogdiersoorten.

Marterachtigen

Tabel 5.2 Beschermd marterachtigen (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Das</i>	AS	Verschillende leefgebieden zoals kleinschalige akkers, weilanden en bosjes, met voldoende dekking, weinig verstoring en groot voedsel aanbod.	Oosten, zuiden en midden van het land.	-	+	Nee*

<i>Otter</i>	HR	Oeverzones met voldoende dekking en rust.	Noordwest-Overijssel, Friesland, Gelderland en langs de Overijsselse Vecht	-	-	Nee
<i>Boommarter</i>	AS	In allerlei typen en leeftijden bos. Verblijfplaatsen zitten in boomholten en soms in gebouwen in/aan de rand van het bos staan.	Landelijk verspreid, waaronder de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug en de Drents-Friese wouden.	-	+	Nee
<i>Steenmarter</i>	AS	In parklandschap, volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen.	Landelijk verspreid, m.u.v. grote rivieren, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland.	-	+	Nee*

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde marterachtigen door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zijn gebonden aan verschillende typen habitat, waaronder waterrijk, gebieden met hoge vegetatie met vooral grasachtige planten en structuurrijke landschappen waarin hagen, struiken en houtwallen aanwezig zijn of bosgebieden. Het plangebied bestaat zelf enkel uit verharding, bermen en doorkruist een aantal watergangen. De aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied zijn hiermee uitgesloten.

Das

De das heeft voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Ook open terreinen, zoals vochtige heide en rivierdalen zijn geschikt. De das maakt als verblijfplaats gebruik van burchten. Deze bevinden zich doorgaans in goed vergraafbare grond op plekken met voldoende dekking, weinig verstoring en een groot voedselaanbod met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld.

Waarnemingen van de das liggen vanaf 950 meter ten noordwesten van het plangebied af. De waarnemingen liggen in beboste gebieden, bomenlanen en langs akkers.

Het plangebied bevat niet voldoende leefgebied en beschutting voor een das en de omgeving zorgt voor veel storing. Binnen het plangebied zijn daarnaast geen sporen (latrines, burcht, voedselputjes) gevonden. De aanwezigheid van das binnen het plangebied is uitgesloten.

Steenmarter

Steenmarters komen vooral voor in parklandschappen, maar ook in bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. In Nederland is hij vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen. Tegenwoordig wordt hij ook waargenomen in stedelijk gebied. Hij heeft vooral voorkeur voor kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen, bosjes en geriefhoutbosjes. Als verblijfplaats worden boomholtes, takkenhopen, dicht struweel, zolders of kruipruimtes gebruikt. Ook spouwmuren en ruimtes onder de dakbedekking worden gebruikt door steenmarters.

Waarnemingen van steenmarter zijn bekend vanaf 120 meter ten zuidoosten van het plangebied. Deze bevinden zich langs bestrating en bomenlanen binnen Panningen.

Het plangebied bevat geen elementen zoals houtwallen, heggen en gebouwen die geschikt zijn om als verblijfplaats te dienen voor steenmarter. In het plangebied zijn tijdens de veldinspectie tevens

geen sporen (prooiresten, prenten en uitwerpselen) van de steenmarter aangetroffen. Een verblijfplaats van steenmarter is binnen het plangebied uitgesloten.

Knaagdieren en haasachtigen

Tabel 5.3 Beschermde knaagdieren en haasachtigen (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Bever</i>	HR	Overgangsgebieden tussen land en water. De aanwezigheid van bereikbare bossen/ struiken is een vereiste.	Landelijk verspreid	-	+	Nee*
<i>Hamster</i>	HR	Open, agrarisch landschap op leem- of lössgrond met een lage grondwaterstand.	Limburg	-	-	Nee
<i>Eekhoorn</i>	AS	Loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos.	Landelijk verspreid	-	+	Nee*
<i>Eikelmuis</i>	AS	Struiklaag in kalkrijke hellingbossen, in boomgaarden, kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en tuinen van dorpsranden.	Zuid-Limburg	-	-	Nee
<i>Grote bosmuis</i>	AS	Allerlei soorten biotopen, bosranden, rietland, parken, braakliggend land, duinen, tuinen, mits er enige dekking is.	Zuid-Limburg en in het uiterste oosten van ons land.	-	-	Nee
<i>Hazelmuis</i>	HR	Heuvellandschappen, in en nabij loofbossen, grote tuinen, hagen, houtwallen en jonge bosaanplant.	Zuid-Limburg	-	-	Nee
<i>Noordse woelmuis</i>	HR	Plas/drasgebieden waar voldoende dekking en variatie in vegetatie is.	Texel, Friesland, Noord-Holland, het Utrechts-Hollands veenweidegebied en het Deltagebied.	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde knaagdieren en haasachtigen door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Bever

De bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water. Hierbij is de aanwezigheid van bossen op oevers en een waterdiepte van 50 cm een vereiste. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omringd door bossen met wilgen of populieren.

Waarnemingen van de bever liggen vanaf 650 meter rondom het plangebied in het akkerland gebieden waarbij bomen en watergangen aanwezig zijn.

Door de afwezigheid van bomen en een geschikte waterbron binnen het plangebied en de voornamelijk bebouwde en verharde omgeving rondom het plangebied is de aanwezigheid van de bever binnen het plangebied uitgesloten.

Eekhoorn

De eekhoorn komt voor in bos- en parkgebieden met voldoende (grote) bomen. Dit kan ook binnen bebouwd gebied zijn, mits er voldoende voedsel aanwezig is. Eekhoorns maken hun bolvormige nesten hoog (meer dan 5 meter) in bomen.

Waarnemingen van eekhoorn zijn bekend vanaf 700 meter rondom het plangebied. Waarnemingen liggen bij bomenrijke gebieden in het binnen en buitengebied van Panningen.

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van eekhoorn binnen het plangebied is hiermee uitgesloten.

Insecteneters

Tabel 5.4 Beschermd insecteneters (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Veldspitsmuis</i>	AS	Kleinschalig agrarisch cultuurlandschap dat niet te intensief beheerd wordt.	Versnipperd, in Zeeuws-Vlaanderen en het uiterste oosten van Overijssel.	-	-	Nee
<i>Waterspitsmuis</i>	AS	Langs schoon water met goed ontwikkelde watervegetatie en structuurrijk begroeide en uitklimbare oevers.	Zeer versnipperde verspreiding, voornamelijk in Friesland en Overijssel.	-	+	Nee*

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermd insecteneters door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Waterspitsmuis

Waterspitsmuizen komen voor in de omgeving van schoon, niet te voedselrijk, stilstaand tot vrij snelstromend, water. Ze prefereren watergangen met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Waterspitsmuizen zijn schuwe dieren die snel schrikken van onverwachte, harde geluiden. Ze worden voornamelijk aangetroffen in rustige natuurgebieden en niet in de bebouwde omgeving (zoogdiervereniging, 2019).

Waarnemingen van waterspitsmuis liggen vanaf 1200 meter ten noordwesten van het plangebied. Waarnemingen liggen in het buitengebied.

Het plangebied bestaat uit een grasveld. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor de waterspitsmuis. De aanwezigheid van de waterspitsmuis binnen het plangebied is hiermee uitgesloten.

Roofdieren

Tabel 5.5 Beschermde roofdieren (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Lynx</i>	HR	Heuvelachtig terrein in grote aaneengesloten bosgebieden van afwisselende samenstelling.	Zuid-Limburg	-	-	Nee
<i>Wilde kat</i>	HR	Afgelegen gebieden met uitgestrekte, afwisselende en droge, oude eiken-, beuken- of gemengde loofbossen.	Zuid-Limburg	-	-	Nee
<i>Wolf</i>	HR	Verschillende leefgebieden zoals bos- en cultuurlandschap.	De Veluwe, Midden-Drenthe, grensgebied Friesland-Drenthe-Overijssel en grensgebied Noord-Brabant en Limburg.	-	+	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde roofdieren door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Evenhoevigen

Tabel 5.6 Beschermde evenhoevige (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Damhert</i>	AS	Lichte loofbossen en gemengde bossen. Mits er voldoende gras is.	Duingebieden	-	+	Nee
<i>Edelhert</i>	AS	Diverse habitats van drogere loofbossen en heidevelden tot vochtige milieus als vennen en moerassen.	De Veluwe, de Oostvaardersplassen en het Weerterbos.	-	+	Nee
<i>Wild zwijn</i>	AS	Droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen.	de Veluwe, Limburg, Oost-Brabant en Nijmegen.	-	+	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde evenhoevigen door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Zeezoogdieren

Tabel 5.7 Beschermde zeezoogdieren en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Gewone zeehond</i>	AS	Getijdengebieden waar gedeelten bij eb droogvallen.	De kust	-	-	Nee
<i>Grijze zeehond</i>	AS	Zeewater met rotskusten en zeekliffen.	De kust	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde zeezoogdieren door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Vrijgestelde soorten

Enkele soorten zijn vrijgesteld van het Bal bij ruimtelijke ingrepen, waaronder aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, ree, rosse woelmuis, veldmuis en vos. Deze soorten zijn opgenomen per provincie in Bijlage I van deze rapportage. Echter geldt wel de zorgplicht voor alle vrijgestelde soorten.

5.2.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde grondgebonden zoogdieren verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van (verblijfplaatsen van) beschermde grondgebonden zoogdieren.

5.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd, zowel op basis van de Europese Habitatrichtlijn als onder artikel 11.46 Bal. Het leefgebied, waaronder verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes, is van groot belang voor het voortbestaan van vleermuizen. Om deze reden zijn zowel de foerageergebied en vliegroutes, die van essentieel belang zijn voor het functioneren van een verblijfplaatsen, als de verblijfplaatsen zelf, wettelijk beschermd.

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Vleermuizen maken gebruik van open water en opgaande begroeiing als foerageergebied. Lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, worden gebruikt als vliegroute tussen verblijfplaatsen en foerageergebied.

5.3.1 Resultaten

Op basis van habitat en verspreiding wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als verblijfplaats, foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen.

Tabel 5.8 Beschermde vleermuizen en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt (+) of ongeschikt (-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Bal	Habitat	Gebouwbewonend	Boombewonend	Verspreiding	Habitat Verspreiding	Geschikt
<i>Baardvleermuis</i>	HR	Bossen, aan bosranden en in kleinschalige gesloten landschappen.	+	+	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Bechsteins vleermuis</i>	HR	Bosrijke gebieden.	+	+	Zuidelijk Limburg	- -	Nee
<i>Bosvleermuis</i>	HR	Bosrijke gebieden.	+	+	In het oosten en het midden van het land.	- +	Nee
<i>Brandts vleermuis</i>	HR	Bos- en waterrijke gebieden.	+	-	Langs de oostgrens, zuidelijk Limburg en een enkele locatie in het midden van het land.	- +	Nee
<i>Franjestaart</i>	HR	Bos- en waterrijke gebieden.	+	+	Landelijk verspreid, met name in het midden van het land.	- +	Nee
<i>Gewone dwergvleermuis</i>		Gesloten tot halfopen landschap.	+	+	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Gewone grootoorvleermuis</i>	HR	Kleinschalig landschap en bosrijke omgeving buiten stedelijk gebied.	+	+	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Grijze grootoorvleermuis</i>	HR	Lijkt sterk aan menselijke nederzettingen gebonden.	+	-	Zuiden van Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.	- +	Nee
<i>Ingekorven vleermuis</i>	HR	Kleinschalig bosrijk landschap.	+	-	Zuiden van Limburg en zuidoosten van Noord-Brabant	- +	Nee
<i>Kleine dwergvleermuis</i>	HR	Waterrijke gebieden in combinatie met bomenrijke gebieden.	+	+	Enkele locaties verspreid over het land	- -	Nee
<i>Laatvlieger</i>	HR	Open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen.	+	-	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Meervleermuis</i>	HR	Waterrijke gebieden met moerassen, weiden en bossen.	+	-	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Mopsvleermuis</i>	HR	Bosrijke gebieden.	+	+	Zelden in het zuiden van Zeeland en Limburg.	- -	Nee
<i>Rosse vleermuis</i>	HR	Bosrijke gebieden.	-	+	Landelijk verspreid, met uitzondering van Zeeland.	- +	Nee
<i>Ruige dwergvleermuis</i>		Bosrijk landschap en waterpartijen.	+	+	Landelijk verspreid	- +	Nee
<i>Tweekleurige vleermuis</i>	HR	Open en waterrijke laagland.	+	-	Landelijk verspreid, voornamelijk kustgebieden.	- +	Nee
<i>Vale vleermuis</i>	HR	Bos en kleinschalig, gesloten landschap.	+	+	Voornamelijk in Limburg	- +	Nee
<i>Watervleermuis</i>	HR	Half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap, met een voorkeur voor zowel beschut water als ouder bos.	-	+	Landelijk verspreid	- +	Nee

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig. Hierdoor zijn verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied uitgesloten.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en beschutte waterrijke delen zijn potentieel foerageergebied voor vleermuizen. In dergelijke gebieden zijn veel insecten (voedsel) te vinden. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan de functie van verblijfplaatsen in de directe omgeving in het geding komen.

Binnen het plangebied is beperkt geschikt foerageergebied aanwezig. Het plangebied bestaat uit een grasveld waarbij beschutting tegen wind en licht afwezig zijn. Hierdoor zal er weinig voedselaanbod in de vorm van insecten aanwezig zijn.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook kunnen deze elementen worden gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft op een verblijfplaats in de omgeving. De mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

Binnen het plangebied is geen vliegroute aanwezig door het ontbreken van landschappelijke structuren. De smalle watergang direct naast het plangebied is geen deel van een lijnvormig element en loopt niet ver genoeg door om als vliegroute te kunnen dienen.

Vleermuizen in de directe omgeving

In de directe omgeving van het plangebied zijn bomen en gebouwen aanwezig. In de bebouwing rondom het plangebied zijn, door de aanwezigheid van dakpannen, open stootvoegen en boeiborden, mogelijkheden aanwezig voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen bomen met geschikte holtes rondom het plangebied aanwezig. Verblijfplaatsen voor gebouw bewonende vleermuizen direct rondom het plangebied zijn niet uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied is foerageergebied aanwezig in de vorm van waterrijke gebieden en bosschages.

5.3.2 Effectenbeoordeling

Rondom het plangebied is het mogelijk dat verblijfplaatsen, foerageergebied en/of vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Maatregelen om deze te beschermen worden verder gespecificeerd onder de zorgplicht.

5.4 Amfibieën

Alle amfibieën in Nederland zijn beschermd, dit kan zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn, dan wel op grond van artikel 11.46 en artikel 11.54 Bal (nationaal beschermde soorten). Voor sommige nationaal beschermde soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, zie bijlage I.

5.4.1 Resultaten

In onderstaande tabel wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied op basis van habitat en verspreiding.

Tabel 5.9 Beschermde amfibieën (m.u.v. vrijgestelde soorten) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Alpenwatersalamander</i>	AS	Beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen. Voortplanting in oppervlaktewater die niet snelstromend en visvrij zijn.	Noord-Brabant en Limburg. Daarnaast Zeeuws-Vlaanderen, het Rijk van Nijmegen, Drenthe, de Veluwe, Utrechtse Heuvelrug en Het Gooi.	-	+	Nee*
<i>Boomkikker</i>	HR	Zonnig gelegen vegetaties. Voortplantingswater is visvrij, zonnig gelegen met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie.	Het gebied oostelijk van de lijn Groningen-Apeldoorn-Breda-Middelburg.	-	+	Nee
<i>Geelbuikvuurpad</i>	HR	Ruderaal terrein (groeven) en in halfnatuurlijke graslanden. Tijdelijke wateren voor de voortplanting en sterker begroeide wateren voor buiten de voortplanting.	In Zuid-Limburg bereikt hij de noordwestgrens van zijn gebied.	-	-	Nee
<i>Heikikker</i>	HR	Vennensoort. Voortplantingswateren zijn kleine geïsoleerde wateren, ondiep en stilstaand water met oevervegetatie.	Alle provincies aangetroffen, behalve Flevoland.	-	-	Nee
<i>Kamsalamander</i>	HR	Kleinschalige bosrijke landschappen. Voortplanting in visvrije, stilstaande, permanente wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie.	Alle provincies, m.u.v. Flevoland.	-	+	Nee
<i>Knoflookpad</i>	HR	Open zandplekken omringd door vegetatie. Voortplanting in vrij grote en diepe poelen met een weelderige onderwater- en oevervegetatie.	Limburg, Noord-Brabant, Gelderland, Overijssel en Drenthe.	-	-	Nee
<i>Poelkikker</i>	HR	Zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden.	Het rivierengebied.	-	+	Nee*
<i>Rugstreeppad</i>	HR	Vergraafbare gronden met een pionierskarakter en ondiepe wateren die vrij snel opwarmen.	Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en de Noordoostpolder en de hogere zandgronden.	-	+	Nee
<i>Vinpootsalamander</i>	AS	De heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap.	Noord-Brabant en Limburg	-	-	Nee

<i>Vroedmeesterpad</i>		Voortplanting in permanente vennen, plassen en bospoelen.				
	HR	Ruderaal terrein (groeven), halfnatuurlijke graslanden en steden en dorpen. Voortplanting in betonnen drinkbakken of diepe koude bronpoelen langs hellingbossen.	Zuid-Limburg. Op andere plaatsen in Nederland is hij uitgezet.	-	-	Nee
<i>Vuursalamander</i>	AS	Vochtige loofbossen nabij (bron)beekjes met aanwezigheid van koele en vochtige schuilplaatsen.	De soort komt voor in Zuid-Limburg.	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde amfibieën door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Beschermde soorten amfibieën stellen vaak specifieke eisen aan het leefgebied. Zo hebben ze een voorkeur gebieden met vochtige heideterreinen, komen ze voor in ondiepe (tijdelijke) wateren of vochtige loofbossen doorsneden met bronbeekjes. Dergelijke habitattypen ontbreken binnen het plangebied waardoor de aanwezigheid van beschermde amfibieën is uitgesloten. Voor voortplanting zijn amfibieën aan water gebonden. Binnen het plangebied ontbreken watergangen, waardoor ook de functie van het plangebied als voortplantingsgebied is uitgesloten.

Alpenwatersalamander

Alpenwatersalamander komt voor op zand-, leem- en lössbodems en heeft een voorkeur voor beboste gebieden of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De Alpenwatersalamander overwinterd voornamelijk op het land bij vochtige, vorstvrije plekken zoals onder stenen, houtwallen en verscheidene holten dicht bij water.

Waarnemingen van de Alpenwatersalamander liggen 1000 meter ten oosten van het plangebied. Het betreft waarnemingen in het buitengebied en een enkele waarneming in een achtertuin bij een woonwijk.

Het plangebied bestaat uit een grasveld. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig. Voor de overwintering kan de Alpenwatersalamander binnen het plangebied nergens schuilen dankzij de afwezigheid van vorstvrije plekken. Hiermee is de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander binnen het plangebied uitgesloten.

Poelkikker

Poelkikker is een kritische soort en heeft een voorkeur voor onbeschaduwde, voedselarm en schoor water. Ze komen voornamelijk voor in zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden.

De waarneming van poelkikker ligt op 2700 meter ten oosten van het plangebied. De waarneming ligt in het buitengebied van Panningen op een stukje akkergrond omringd door watergangen.

Het plangebied bestaat uit een grasveld. De smalle watergang direct naast het plangebied is op basis van het type begroeiing als te stikstofrijk(voedselrijk) beoordeeld om geschikt te zijn voor de poelkikker. Om deze reden is de aanwezigheid van de poelkikker binnen het plangebied uitgesloten.

Vrijgestelde soorten

Enkele soorten zijn vrijgesteld van het Bal bij ruimtelijke ingrepen, waaronder bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker. Deze soorten zijn opgenomen per provincie in Bijlage I van deze rapportage. Echter geldt wel de zorgplicht voor alle vrijgestelde soorten.

5.4.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde amfibieën verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van (verblijfplaatsen van) beschermde amfibieën.

5.5 Reptielen

5.5.1 Resultaten

In onderstaande tabel wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied op basis van habitat en verspreiding.

Tabel 5.10 Beschermde reptielen (m.u.v. vrijgestelde soorten en schildpadden) en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is. Opmerkingen met * worden onder de tabel verder toegelicht.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschikt
<i>Adder</i>	AS	Heide- en hoogveengebieden en open plekken in bossen.	Friesland, Drenthe, de Veluwe, Overijssel en Limburg.	-	-	Nee
<i>Gladde slang</i>	HR	Droge heideterreinen, hogere delen van hoogveengebieden en open bossen en jonge aanplant op zandgrond.	Delen van de hogere zandgronden, zwaartepunt op de Veluwe.	-	+	Nee
<i>Hazelworm</i>	AS	Open bossen, bosranden, heide, houtwallen, spoor- en wegbermen.	Alle provincies, m.u.v. Zeeland	-	+	Nee
<i>Levendbarende hagedis</i>	AS	Heide en hoogveen, open bossen, ruige graslanden, bermen en beperkt deel van de duinen.	Nederlandse zandgronden en in Zuid-Limburg.	-	+	Nee
<i>Muurhagedis</i>	HR	Warme, stenige plekken, zoals rotswanden, stadsmuren en spoortrajecten.	Geïsoleerde populatie in Maastricht. De soort is op veel plekken illegaal uitgezet.	-	+	Nee
<i>Ringslang</i>	AS	Waterrijke habitats in de buurt van bosranden, heideterreinen en in bermen van sporen.	Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland.	-	+	Nee
<i>Zandhagedis</i>	HR	Droge heideterreinen, open vlakten in bossen, bosranden, wegbermen en spoordijken.	Kustduinen, de Veluwe en oostgrens Nederland.	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde reptielen door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Beschermde soorten reptielen stellen vaak specifieke eisen aan hun habitat zoals de aanwezigheid van bos(randen), waterrijke gebieden, houtwallen, (vochtig) heideterrein, (structuurrijke) weg- en

spoorbermen en ruigten. Binnen het plangebied ontbreken dergelijke habitattypen en oppervlaktewater. Door het ongeschikte habitat is de aanwezigheid van beschermde soorten reptielen uitgesloten.

5.5.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde reptielen verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van (verblijfplaatsen van) beschermde reptielen.

5.6 Vissen

5.6.1 Resultaten

In onderstaande tabel wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied op basis van habitat en verspreiding.

Tabel 5.11 Beschermde vissen en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geslacht
<i>Houting</i>	HR	Zee, maar trekt in november de rivieren op om te paaïen boven kiezel of zandbodems.	Rivieren en kustwateren van de Noordzee.	-	-	Nee
<i>Steur</i>	HR	Zee, maar trekt in het voorjaar de rivieren op om te paaïen in diepe snelstromende delen op een bodem bestaande uit grof grind en stenen.	De Nieuwe Maas bij Rotterdam en in de Waal bij Nijmegen	-	-	Nee
<i>Beekdonderpad</i>	AS	Kleine snelstromende beken met een bodem van grind en stenen.	De Geul (en zijbeken) en de Aa-strang.	-	-	Nee
<i>Beekprik</i>	AS	Ze leven in beken en riviërtjes met een matige stroming. Paaït in februari-mei op grindrijke plaatsen met stromend water.	Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant, Limburg en Noord-Brabant.	-	-	Nee
<i>Elrits</i>	AS	De soort komt voor in matig tot snelstromende zuurstofrijke beken en rivieren.	De Geul, de Roer en Rode Beek en oostflank van de Veluwe.	-	-	Nee
<i>Gestippelde alver</i>	AS	Snel stromende zuurstofrijke beken en rivieren met een bodem van grind of stenen.	Zuiden van Limburg.	-	-	Nee
<i>Grote modderkruiper</i>	AS	ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei.	Midden Nederland: ingepolderde voormalige overstromingsvlakten.	-	-	Nee
<i>Kwabaal</i>	AS	De paaigronden van riviergebonden populaties liggen in zijstromen met lage stroomsnelheden.	Overijssel, Noord-Brabant en enkele geïsoleerde populaties.	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde vissen door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Streng beschermde soorten stellen doorgaans specifieke eisen aan het habitat, zoals natuurlijke beken en rivieren met zand of grindbodem. De watergang direct naast het plangebied voldoet hier

niet aan. Om deze redenen is de aanwezigheid van beschermde vissoorten in de omgeving van het plangebied uitgesloten.

5.6.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde vissen verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van beschermde vissen.

5.7 Ongewervelden

5.7.1 Resultaten

In onderstaande tabel wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied op basis van habitat en verspreiding.

Tabel 5.12 Beschermde soortgroepen ongewervelden en het beschermingsregime volgens het Bal, habitat en verspreiding van deze soorten. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt(+) of ongeschikt(-) habitat beschikt en of het binnen (+) of buiten (-) het verspreidingsgebied valt van de betreffende soort. In de tabel wordt geconcludeerd of het plangebied geschikt of ongeschikt is.

Soort	Bal	Habitat	Verspreiding	Habitat	Verspreiding	Geschied
<i>Vlinders: Bruine eikenpage, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, spiegeldikkopje, teunisbloempijlstaart</i>	AS + HR	Aanwezigheid van bepaalde waardplanten. Komen voor in divers habitat, waaronder graslanden, bossen, heideterreinen en binnen bebouwd gebied.	Verspreid over enkele locaties in Nederland	-	+	Nee
<i>Libellen: Beekrombout, bosbeekjuffer</i>	AS + HR	Voor voortplanting zijn ze gebonden aan schone wateroppervlaktes, bijvoorbeeld beken, hoogvenen, bosplassen, moerassen, verlandingszones, dode rivierarmen en vennen.	Verspreid over enkele locaties in Nederland	-	+	Nee
<i>Kevers</i>	AS + HR	Komen voor in natuurgebieden, zoals (vochtige) bossen met dood hout (oude eiken), vennen en laagveengebieden.	Verspreid over enkele locaties in Nederland	-	-	Nee
<i>Weekdieren</i>	HR	Gebonden aan waterhabitats, zoals laagveengebieden en rivierengebied met schone wateren met rijke begroeiing.	Verspreid over enkele locaties in Nederland	-	-	Nee

Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor beschermde ongewervelden door het ontbreken van geschikt habitat en/of de ligging buiten het verspreidingsgebied.

Beschermde soorten ongewervelden stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder de aanwezigheid van waardplanten en komen doorgaans alleen voor in natuurterreinen, zoals (duin)graslanden, vochtige, zonnige of open bossen, heideterrein en hogere zandgronden of zijn gebonden aan water (o.a. platte schijfhoren en Europese rivierkreeft. In het plangebied is dergelijk habitat niet aanwezig. Gezien het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, de ligging buiten bekend verspreidingsgebied en/of het ontbreken van geschikt habitat is het uitgesloten dat beschermde soorten vlinders of libellen voorkomen in het plangebied.

5.7.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van verstoring, vernietiging en/of doden van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden.

5.8 Vaatplanten

5.8.1 Resultaten

Gezien het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, de ligging buiten bekend verspreidingsgebied en/of het ontbreken van geschikt habitat is het uitgesloten dat beschermde vaatplanten voorkomen in het plangebied.

Beschermde plantensoorten stellen doorgaans specifieke eisen aan de standplaats, voedselarme en/of kalkrijke situaties, kwelssystemen, enz. Ook ontbreken karakteristieke biotopen zoals akkers, moerassen of soortenrijke hooilanden, waardoor het plangebied ongeschikt is voor het voorkomen van beschermde vaatplanten. Het plangebied bestaat uit een grasveld. Geschikte groeiomstandigheden voor beschermde vaatplanten zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van beschermde soorten vaatplanten binnen het plangebied is uitgesloten.

5.8.2 Effectenbeoordeling

In het plangebied worden geen beschermde vaatplanten verwacht. Bij de voorgenomen werkzaamheden is daarom geen sprake van vernietiging van (groeigebied van) beschermde vaatplanten.

6 Gebiedsbescherming

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar aanwezige beschermde gebieden in en rondom het plangebied. Daarnaast wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van het Bal zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de gebiedsbescherming getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Hieruit volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn. Denk daarbij aan een voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een omgevingsvergunning.

6.1 Natuurnetwerk Nederland

6.1.1 Resultaten

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van het Natuurnetwerk Limburg (NNL) of Groenblauwe Mantel. Gebieden die behoren tot het NNL liggen op 1800 meter afstand vanaf het plangebied en gebieden die behoren tot de Groenblauwe Mantel liggen op 1500 meter afstand vanaf het plangebied.

6.1.2 Effectenbeoordeling

Het plangebied ligt op 1800 meter afstand van het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Limburg en op 1500 meter afstand van de Groenblauwe Mantel. Binnen de provincie Limburg kent het NNL geen externe werking. Voor ingrepen en plannen die liggen buiten de begrenzing van het NNL en Groenblauwe Mantel is geen aanvullende toetsing, in de vorm van een 'Nee, tenzij-toets' voor NNL of motiveringsplicht voor Groenblauwe Mantel noodzakelijk.

6.2 Natura 2000-gebied

6.2.1 Resultaten

Het plangebied maakt geen deel uit of ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Omgevingswet. De meest nabijgelegen beschermde natuurgebieden liggen vanaf 6,6 km van het plangebied. Het betreft het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel zie figuur 6.1.

6.2.2 Effectenbeoordeling

Het plangebied ligt vanaf 6,6 km van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. Gezien de afstand en de aard van de ingrepen is er geen sprake van directe aantasting, zoals effecten door geluid of optische verstoring van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden.

Het is echter zo dat het bevoegd gezag altijd een AERIUS calculatie kan eisen, ongeacht de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde gebieden.

Afbeelding 6.1: Ligging plangebied ten opzichte van het de NNL en Groenblauwe Mantel (groen) en Natura 2000-gebied (gearceerd).

7 Houtopstanden

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar aanwezige houtopstanden in het plangebied. Aan de hand hiervan wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van het Bal zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de houtopstanden getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Hieruit volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn. Denk daarbij aan een herplantplicht.

7.1.1 Resultaten

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Tevens wordt geen begroeiing verwijderd. Nadere toetsing aan houtopstanden is om deze reden niet nodig.

8 Zorgplicht

Met de invoering van de Omgevingswet is de algemene zorgplicht (art. 1.6 en 1.7 Ow) en specifieke zorgplicht van kracht. De regels met betrekking tot deze zorgplicht zijn vastgelegd in het Bal. De specifieke zorgplichten zijn opgenomen voor flora- en fauna-activiteiten (art. 11.27 Bal).

8.1 Algemeen zorgplicht

In het kader van de algemene zorgplicht (art. 1.6 en 1.7 Ow) dienen de volgende maatregelen te worden uitgevoerd ten aanzien van algemeen voorkomende soorten;

- Werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd rustig en vanuit één zijde aanvangen.
- De werkzaamheden altijd naar een open einde uitvoeren, zodat dieren kunnen vluchten. Bij maaien in grotere gebieden geldt van binnen naar buiten werken.
- Dieren de ruimte en tijd geven het werkgebied zelfstandig te ontvluchten.
- Bij voorkeur dieren niet oppakken. Indien dit nodig is, dieren op een geschikte plek buiten het werkgebied zetten.
- Voorkom het doden van aanwezige dieren door deze een kans te geven om het werkgebied zelfstandig te verlaten. Indien deze niet zelfstandig het werkgebied (kunnen) verlaten, mogen deze opgepakt en verplaatst worden.
- Bij werkzaamheden in het donker (tussen zonsondergang tot zonsopkomst) zo min mogelijk verlichting gebruiken en deze zo min als mogelijk laten uitstralen. Licht dus richten op het werkgebied, niet daarbuiten.
- Voorkom uitstraling van verlichting in de periode van half maart t/m oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst naar de omgeving.
- Indien het gebruik van verlichting in deze periode niet te voorkomen is, dient vleermuisvriendelijke verlichting (roodkleurig) gebruikt te worden of dient gebruik gemaakt te worden van armaturen die uitstraling naar buiten het werkterrein voorkomen.

8.2 Specifieke zorgplicht flora en fauna

De specifieke zorgplicht geldt voor (leefgebieden van) soorten die beschermd zijn (vogelrichtlijnsoorten, habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten) en Rode Lijst-soorten. In hoofdstuk 5 zijn reeds de beschermde soorten behandeld. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor Rode-Lijst soorten. Daarnaast wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot nadelige gevolgen heeft op de staat van instandhouding van de Rode-Lijst soort(en). Hieruit volgt de conclusie of er al dan niet vervolgstappen nodig zijn.

In onderstaande tabel wordt beoordeeld of het plangebied geschikt is als functioneel leefgebied op basis van habitat en verspreiding.

Tabel 8.1. Soortgroep Rode Lijst en een beschrijving van de habitat en de aanwezigheid van soorten binnen het plangebied. Daarnaast wordt aangegeven of het plangebied over geschikt (+) of ongeschikt (-) habitat beschikt. Op basis van habitat en verspreiding worden de verwachte soorten benoemd.

Soortgroep	Habitat	Habitat		Verwachte soorten
<i>Amfibieën</i>	Gebonden aan een omgeving met oppervlaktewater, zoals vochtige heideterreinen, ondiepe (tijdelijke) wateren, vochtig loofbos en bronbeekjes. Voortplanting vindt plaats in oppervlaktewater. Amfibieën overwinteren in de grond, onder materiaal of in water.	-	-	
<i>Ongewervelden</i>	Komen voor op natuurgebieden, zoals (duin)graslanden, vochtige, zonnige of open bossen, heideterrein en hogere zandgronden. Soms gebonden aan een waardplant.	-	-	
<i>Reptielen</i>	Komen voor in habitat zoals open bossen, waterrijke gebieden, (vochtig) heideterrein, hogere zandgronden, hoogveengebieden en rivierdalen in (structuurrijke) weg- en spoorbermen, ruigten en houtwallen.	-	-	
<i>Vissen</i>	Gebonden aan water. Komen voor in habitat zoals natuurlijke beken en rivieren met zand of grindbodem.	-	-	
<i>Vogels</i>	Vogelsoorten komen in diverse habitats voor. Er zijn soorten die voorkomen in gebouwd gebied en soorten die voorkomen in natuurgebieden.	-	-	
<i>Zoogdieren</i>	Gebonden aan verschillende typen habitat, waaronder waterrijke gebieden met hoge vegetatie met vooral grasachtige planten en structuurrijke landschappen waarin hagen, struiken en houtwallen aanwezig zijn of bosgebieden.	-	-	
<i>Vaatplanten</i>	Beschermde plantensoorten stellen specifieke eisen aan de standplaats, voedselarme en/of kalkrijke situaties, kwelsystemen, enz.	-	-	

Gezien het ontbreken van waarnemingen in de omgeving van het plangebied, de ligging buiten bekend verspreidingsgebied en/of het ontbreken van geschikt habitat is het uitgesloten dat Rode Lijst soorten voorkomen in het plangebied.

8.2.1 Effectenbeoordeling

De voorgenomen plannen tasten het geschikte habitat voor de Rode Lijst soorten binnen het plangebied niet aan. Hierdoor leiden de voorgenomen plannen niet nadelige gevolgen voor Rode Lijst soorten. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

9 Conclusie

9.1 Soortbescherming

Broedvogels

Door de aanwezigheid van bomen in de omgeving van het plangebied, zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, dat werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring.

Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden of te starten buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een broedvogel controle uiterlijk 5 dagen voor de werkzaamheden uitgevoerd te worden. Als tijdens de vrijgave nesten van vogels worden aangetroffen dienen de werkzaamheden nabij deze nesten uitgesteld te worden totdat de jongen het nest op eigen kracht hebben verlaten.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die actief in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart – eind juli, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur. Voor advies over de periode van het broedseizoen kan desgewenst een deskundige (ecoloog) worden geraadpleegd.

Vleermuizen

Rondom het plangebied is het mogelijk dat verblijfplaatsen, foerageergebied en/of vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Maatregelen om deze te beschermen worden verder gespecificeerd onder de zorgplicht.

9.2 Gebiedsbescherming

De plannen leiden niet tot (significante) aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of van kernkwaliteiten van het NNL of de Groenblauwe Mantel. Een omgevingsvergunning is dan ook niet nodig. Een 'nee-tenzij' toets of motiveringsplicht in het kader van het NNL of de groenblauwe mantel is niet nodig.

9.3 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Aanwezige bomen in de directe omgeving van het plangebied worden niet aangetast. Nadere toetsing is hierdoor niet nodig.

9.4 Zorgplicht

In het kader van de algemene zorgplicht (art. 1.6 en 1.7 Ow) dienen de volgende maatregelen te worden uitgevoerd ten aanzien van algemeen voorkomende soorten;

- Werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd rustig en vanuit één zijde aanvangen.
- De werkzaamheden altijd naar een open einde uitvoeren, zodat dieren kunnen vluchten. Bij maaien in grotere gebieden geldt van binnen naar buiten werken.
- Dieren de ruimte en tijd geven het werkgebied zelfstandig te ontvluchten.
- Bij voorkeur dieren niet oppakken. Indien dit nodig is, dieren op een geschikte plek buiten het werkgebied zetten.

- Voorkom het doden van aanwezige dieren door deze een kans te geven om het werkgebied zelfstandig te verlaten. Indien deze niet zelfstandig het werkgebied (kunnen) verlaten, mogen deze opgepakt en verplaatst worden.
- Bij werkzaamheden in het donker (tussen zonsondergang tot zonsopkomst) zo min mogelijk verlichting gebruiken en deze zo min als mogelijk laten uitstralen. Licht dus richten op het werkgebied, niet daarbuiten.
- Voorkom uitstraling van verlichting in de periode van half maart t/m oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst naar de omgeving.
- Indien het gebruik van verlichting in deze periode niet te voorkomen is, dient vleermuisvriendelijke verlichting (roodkleurig) gebruikt te worden of dient gebruik gemaakt te worden van armaturen die uitstraling naar buiten het werkterrein voorkomen.

De voorgenomen plannen leiden niet nadelige gevolgen voor Rode Lijst soorten. Aanvullende maatregelen voor Rode Lijst soorten zijn niet nodig.

Geraadpleegde bronnen & literatuur

Literatuurlijst

Nijs, P. 2023. Ringovenpark in Panningen te gemeente Peel en Maas, provincie Limburg. Ecosprong, Maarheeze. Referentie: PN_R_23078

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canthers & J.C. Buys (redactie) 2016.

Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Websites bezocht op 22-10-2025

ndff-ecogrid.nl

www.bij12.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.anemoon.org

Bijlage I: Vrijstellingslijst per Provincie

Nederlandse naam beschermde soorten	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ
Versie: 11 maart 2025.													
Zoogdieren													
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis [^]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing						X						X	X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Eekhoorn						1							
Egel	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X		X	X	X	X			X	X
Hermelijn						X						X	X
Huisspitsmuis [^]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X
Molmuis						X							
Ondergrondse woelmuis	X	X		X	X	X	X	X		X	X		X
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter			X			2							
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
Veldmuis [^]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel					X	X						X	X
Wild zwijn							X						
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Amfibieën													
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Middelste groene- /bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reptielen													
Hazelworm						3							
Levendbarende hagedis						4							

Legenda:

X = algemene vrijstelling binnen de desbetreffende provincie.

[^] = Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

1 = Vrijstelling geldt in periode maart–april en juli t/m november

2 = Vrijstelling geldt in periode 15 aug t/m feb

3 = Vrijstelling geldt in juli, augustus en september

4 = Vrijstelling geldt in periode 15 augustus t/m 15 oktober

